

ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКАМИ УКРАЇНИ

Тетяна Стечишин

Тернопільський національний економічний університет, викладач

У національній економіці банківська система відіграє провідну роль, тому що контролює її основні грошові потоки. При відповідній грошовій та інвестиційній політиці і необхідному правовому, нормативному та інформаційному забезпеченні ці грошові потоки можна спрямувати в інвестиційне русло для прискорення розбудови ринкових відносин. Закономірно, що потреба в банківських інвестиційних операціях і послугах з кожним роком зростає. Між тим динамічність розвитку банківського сектора і конкурентне середовище вимагають від банків диверсифікації розміщення їх ресурсної бази та пошуку нових джерел доходів, а інвестиційні операції відіграють важливу роль у системі важелів управління сучасним банком.

Під банківськими інвестиціями передусім розуміють інвестиції, які здійснюються комерційними банками як суб'єктами інвестиційної діяльності [1,128]. Але таке визначення можна вважати вузьким з огляду на специфічну роль банківської установи в інвестиційному процесі.

Практика здійснення інвестиційних операцій банками України дозволяє виділити такі основні напрями у сфері інвестування:

- Прямі банківські інвестиції, які класифікують наступним чином:

1. Інвестиції у власну діяльність. Це насамперед, інвестиції у власні основні фонди та інші вкладення, які збільшують вартість власних активів банку.

2. Інвестиції в інші види діяльності, які здійснюються за рахунок: а) коштів банку. Вони спрямовуються на створення підприємств чи участь у їхній діяльності, які передусім є елементами інфраструктури банківської діяльності; б) кредитних ресурсів. Кредитування клієнтів банку на інвестиційні потреби здійснюється за рахунок кредитних ресурсів, залучених власними силами банку так і за рахунок обслуговування цільових кредитних ресурсів, залучених власними силами банку, так і за рахунок обслуговування цільових кредитних ресурсів на інвестиційні цілі зовнішнього походження.

- Інвестиційна діяльність банку на ринку цінних паперів. У цьому напрямку під інвестиційними операціями слід розуміти активні операції із вкладення власних та залучених

фінансових ресурсів у фондові активи шляхом придбання відповідних цінних паперів на фондовому ринку від свого імені.

Пріоритети банківського інвестування в Україні зумовлюють:

- збереження та приріст капіталу;
- придбання високоліквідних цінних паперів, що можуть виступати в ролі засобів платежу і нагромадження;
- одержання контролю над корпоративними підприємствами шляхом придбання великих пакетів акцій;
- спекулятивну гру на коливаннях курсів цінних паперів;
- мінімізацію фінансових ризиків за рахунок проведення хеджування інструментами фондового ринку.

Основними проблемами і труднощами у здійсненні банками інвестиційної діяльності можна виділити наступні:

- низький рівень і недостатня якість капіталів українських банків, погіршення структури банківського капіталу, що призводить до слабкості банківської системи та неможливості реалізовувати великомасштабні інвестиційні програми через обмеженість ресурсної бази;
- недосконалість фондового ринку, нетривалий час його існування. Це призводить до незначних обсягів операцій та низької ліквідності цього ринку. Проблемою гальмування інвестиційної діяльності та збільшення долі вкладень банків є низька ліквідність цінних паперів та відсутність котирувань за більшістю з них.
- значний регулятивний вплив з боку держави та додаткові регулятивні вимоги з боку НБУ. На відміну від інших учасників ринку, діяльність банків більш жорстко зарегламентована, і це зменшує їх конкурентоспроможність.

На нашу думку, для банків на сьогодні не визначені ні перспективи розвитку інвестиційного кредитування ні перспективи вкладень у цінні папери. За таких умов банки не зацікавлені у довгостроковому кредитуванні реального сектору економіки, оскільки така невизначеність супроводжується значними ризиками і підвищенням вартості довгострокових кредитів.

Список використаної літератури.

1. Капран В.І., Кривченко М.С., Коваленко О.К., Омельченко С.І. Банківські операції. Навч. посібник – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.